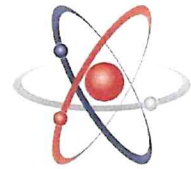

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије

REPUBLIC OF SERBIA
Serbian Radiation and Nuclear Safety and Security Directorate

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност
Radiation and Nuclear Safety and Security Inspection

СРБАТОМ
SRBATOM

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА РАДИЈАЦИОНУ И НУКЛЕАРНУ СИГУРНОСТ И БЕЗБЕДНОСТ ЗА 2023. ГОДИНУ

Београд, јануар 2024. године

Координациона комисија за инспекцијски надзор је дала позитивно мишљење на Извештај о раду Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност за 2023. годину, на седници одржаној 19.03.2024. године.

САДРЖАЈ:

1. Уводне напомене
2. Циљеви инспекцијског надзора
3. Правни оквир
4. Организациона структура и потребни ресурси за вршење инспекцијског надзора
5. Преглед надзираних субјеката, односно делатности или активности
6. Период вршења инспекцијског надзора
7. Извршени инспекцијски надзори
8. Друге активности инспекције

1. Уводне напомене

Сходно одредбама члана 211. став 1. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, при Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије врши инспекцијски надзор у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности у циљу обезбеђивања заштите појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења.

На основу члана 211. став 3. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18), као и члана 10. Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18) инспекцијски надзор се спроводи у складу са годишњим планом инспекцијског надзора који се објављује на интернет страници Директората до 31. децембра текуће године за наредну годину.

Даном ступања на снагу Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) Директорат за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије преузео је од Министарства заштите животне средине надлежност у вршењу инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности. Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност је званично почела са радом у оквиру Директората, у складу са одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности, у априлу 2019. године.

2. Циљеви инспекцијског надзора

Општи циљ годишњег плана је усмеравање рада инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност на активности надзора који носе значајан ризик по појединце, становништво и животну средину. Постизање овог циља ће бити остварено ефикасном организацијом рада инспекције у складу са капацитетима и спровођењем контроле кроз инспекцијски надзор и контроле над применом закона и других прописа који се односе на област радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности.

Такође, циљ плана је и ефикасно управљање ресурсима сектора инспекције, боља интеграција послова у области инспекцијског надзора, планирање усавршавања рада инспектора кроз едукацију и израда писаних процедура, упутстава и остале документације везане за спровођење инспекцијског надзора.

Ефикасна организација и спровођење инспекцијског надзора има за циљ имплементацију прописа на националном нивоу, редовно спровођење контрола на основу анализе ризика и са одговарајућом учесталости, као непристрасност, квалитет и доследност инспекцијских надзора.

3. Правни оквир

Правни оквир за вршење инспекцијског надзора у области радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности чине релевантни закони Републике Србије. Инспекцијски надзор

врши се у складу са правима, дужностима и овлашћењима прописаним у следећим законским актима:

- Закон о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19);
- Закон о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18);
- Закон о општем управном поступку („Службени гласник РС”, бр. 18/16 и 95/18 - Аутентично тумачење);
- Закон о прекршајима („Службени гласник РС”, бр. 65/13, 13/16 и 98/16);
- Закон о привредним преступима („Службени лист СФРЈ“, бр. 4/77, 36/77 - испр., 14/85, 10/86 - пречишћен текст, 74/87, 57/89 и 3/90 и „Службени лист СРЈ“, бр. 27/92, 16/93, 31/93, 41/93, 50/93, 24/94, 28/96 и 64/01 и „Службени гласник РС“, број 101/05 - др. закон) и
- Кривични законик („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05, 107/05, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16).

На основу утврђеног чињеничног стања, инспектори Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност предузимали су законом прописане управне и друге мере, а све у циљу спровођења прописаних мера радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности, услова за обављање делатности са изворима зрачења, поступање у ситуацији планираног, постојећег и ванредног излагања јонизујућем зрачењу у циљу обезбеђивања заштите појединаца, становништва и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења.

4. Организациона структура и потребни ресурси за вршење инспекцијског надзора

Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, при Директорату за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност Србије има шест запослених инспектора на неодређено време (пет инспектора и руководиоца инспекције) од седам систематизованих радних места, који су надлежни за вршење инспекцијског надзора на целој територији Републике Србије. Инспектори су распоређени по следећим градовима: два са седиштем у Београду, један са седиштем у Врању, један са седиштем у Шиду, један са седиштем у Прибоју и један са седиштем у Крушевцу.

Чланом 212. ставом 5. Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности је прописано, да инспектори морају да буду оспособљени за мерење радиоактивности коришћењем монитора зрачења. За вршење инспекцијских активности инспектори имају на располагању ручне детекторе зрачења, идентификаторе радионуклида као и електронске дозиметре. С обзиром да сви запослени инспектори врше инспекцијски надзор на целокупној територији Републике Србије, потребно је обезбедити и превозно средство за свако седиште инспекције.

5. Преглед надзираних субјеката, односно делатности или активности

Надзирани субјекти над којима којима је вршен инспекцијски надзор од стране инспектора сагласно одредбама Закона о радијационој и нуклеарној сигурности и безбедности („Службени гласник РС”, бр. 95/18 и 10/19) су:

1. Правна лица и предузетници чије се делатности према ризику по здравље изложених радника и појединаца, становништво и животну средину, као и према врсти активности која се обавља, разврставају у следеће категорије:
 - 1) радијационе делатности ниског ризика;
 - 2) радијационе делатности умереног ризика;
 - 3) радијационе делатности високог ризика;
 - 4) нуклеарне активности.
2. Правна лица овлашћена за вршење послова заштите од јонизујућег зрачења.
3. Правна лица и предузетници који обављају активности које не спадају у делатности прописане овим законом, а које могу довести до угрожавања живота и здравља људи и животне средине од штетног утицаја јонизујућег зрачења услед постојања напуштених извора зрачења, и то за следеће делатности:
 - 1) послови на складиштима металног отпада;
 - 2) послови у постројењима за прераду металног отпада;
 - 3) послови у топионицама и ливницама које користе метални отпад;
 - 4) транзитна чворишта као што су саобраћајни и поштански пунктови, гранични прелази и административни пунктови.

6. Период вршења инспекцијског надзора

Инспекцијски надзор је вршен према надзираним субјектима у периоду I-IV квартал 2023. године. Инспекцијски надзор је вршен радним данима у радно време надзираних субјеката, осим када су постојали разлози за неодложно поступање, у хитним случајевима када се отклања непосредна опасност по живот и здравље људи, имовину веће вредности, животну средину или биљни или животињски свет од штетног дејства јонизујућих зрачења као и када надзирани субјекат да писани пристанак.

У 2023. години вршени су теренски инспекцијски надзори изван службених просторија Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, односно на лицу места и у службеним просторијама надзираног субјекта, као и канцеларијски инспекцијски надзори у службеним просторијама Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност, увидом у акте, податке и документацију надзираног субјекта.

7. Извршени инспекцијски надзори:

Према плану и програму рада за 2023. годину Инспекција за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност реализовала је следеће послове:

1) Редовни инспекцијски надзори:

У 2023. години Инспекција је вршила редовне инспекцијске надзоре над регистрованим надзираним субјектима према утврђеном плану инспекцијских надзора за 2023. годину. Укупан број редовних инспекцијских надзора је 42, извршен код укупно 40 надзираних субјеката.

Списак надзираних субјеката код којих је извршен редовни инспекцијски надзор је представљен у следећој табели:

Надзирани субјекат	Делатност
Ординација опште стоматологије Belville Dental, Београд	стоматологија/дијагностика
Ординација опште денталне медицине Ruben Dental Clinic, Зајечар	стоматологија/дијагностика
Амбуланта медицинског техничара Ро-Орто-Дентал, Аранђеловац	стоматологија/дијагностика
Општа болница Medigroup, Нови Београд	медицина/дијагностика
Дом здравља VIP Medical, Лесковац	медицина/дијагностика
Конмат д.о.о. Београд (Палилула)	индустријска радиографија
Завод за заваривање д.о.о. Београд - Вождовац	индустријска радиографија
Алфа Тест д.о.о. Ниш	сервисирање и поправљање извора зрачења
Приватна ветеринарска амбуланта за мале животиње "Борзoi", Татјана Левнаић ПР Београд	ветерина
Институт за медицину рада Др Драгомир Карајовић, Београд	овлашћено правно лице
Институт за медицину рада Др Драгомир Карајовић, Београд	обучавање изложених радника
Дом здравља Крушевац	стоматологија/дијагностика
Дом здравља Пирот	стоматологија/дијагностика
Казнено-поправни завод у Нишу	медицина/дијагностика
Дом здравља Бела Паланка	медицина/дијагностика
АД ЕПС Београд - огранак ТЕ Костолац	индустрија/контрола квалитета и производа
Жарвел Вет д.о.о. Бечеј	ветерина
Кварк д.о.о. Крагујевац	овлашћено правно лице
Interlab Exim d.o.o. Београд (Савски Венац)	промет извора зрачења

Стоматолошка ординација Др Бисерка Шарановић - Банковић ПР Београд	стоматологија/дијагностика
Специјалистичка стоматолошка ординација АС Дентал Александар Стојковић, предузетник, Чачак	стоматологија/дијагностика
Дом здравља Рашка	медицина/дијагностика
Завод за здравствену заштиту радника R-Medica	медицина/дијагностика
Дом здравља Раковица	медицина/дијагностика
Технички центар - Инспект д.о.о. Обреновац	индустријска радиографија
Иван Лукић ПР Ветеринарска амбуланта Pet Store Doggy Dog Младеновац	ветерина
Промедиа д.о.о. Кикинда	сервисирање и поправљање извора зрачења
Дом здравља Нови Кнежевац	стоматологија/дијагностика
Стоматологија Алексић, Шабац	стоматологија/дијагностика
Дом здравља Суботица	медицина/дијагностика
Душан Марић ПР Поликлиника из области ортопедије радиологије и опште медицине ORTO MD 2019, Нови Сад	стоматологија/дијагностика
Метал-Инспект д.о.о. Београд (Чукарица)	индустријска радиографија
Denta BP Pharm Eksport-Import d.o.o. Београд (Врачар)	сервисирање и поправљање извора зрачења
Универзитет у Новом Саду, Природно - математички факултет	овлашћено правно лице
Magna Pharmacia d.o.o. Београд	сервисирање и поправљање извора зрачења
Ординација опште стоматологије Dental Flash	стоматологија/дијагностика
Завод за радиологију и ултразвучну дијагностику Еуродијагностика	медицина/дијагностика
Дијагностички центар Храм	медицина/дијагностика
Суноко д.о.о. ПЦ Ковачица	индустрија
Нектар д.о.о.	индустрија
MS Global Trade d.o.o.	промет извора зрачења
Метал-Инспект д.о.о. Београд (Чукарица)	индустријска радиографија

Метал-Инспект д.о.о. Београд (Чукарица)	обучавање изложених радника
Укупно:	42

2) Ванредни инспекцијски надзори:

У току 2023. године инспекција је поступала по пријавама и представкама физичких лица, правних субјеката и других државних органа у складу са законским овлашћењима.

Укупан број извршених ванредних инспекцијских надзора је **25**, од тога:

- Рад са изворима зрачења без адекватне ауторизације: 13
- Уклањање радиоактивних громобрана: 2
- Детекција напуштених извора зрачења: 5
- Контрола излагања професионално изложених лица и становништва: 2
- Остале представке у домену радијационе и нуклеарне сигурности и безбедности: 2
- Ванредни догађаји: 1

Списак надзираних субјеката код којих је извршен ванредни инспекцијски надзор је представљен у следећој табели:

Надзирани субјекат	Предмет инспекцијског надзора
Енергоразвој д.о.о. Београд	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Привредно друштво Ospita Diagnostics d.o.o. Београд	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Јован Новак ПР, Радња за поправки електронске и оптичке опреме МР-Инсталације Нови Сад	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Привредно друштво Ospita Diagnostics d.o.o. Београд	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Ватрогат д.о.о. Нови Београд	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Макси-Со, Доњи Адровац	Проналазак напуштеног извора зрачења у металном отпаду
Стамбена заједница Михајла Пупина 10 и 10А Параћин	Уклањање радиоактивног громобрана
Непознати субјекат инспекцијског надзора	Проналазак напуштеног извора зрачења у комуналном отпаду

Ненад Костић пр Сервис медицинских уређаја NoArtifact Параћин	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Техно Винча д.о.о. Београд	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Институт Ватрогас д.о.о. Нови Сад	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Специјална болница за неспецифичне плућне болести Сокобања	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Метал-Инспект д.о.о. Београд (Чукарица)	Повишена ефективна доза изложених радника
Securiton d.o.o. Београд	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Metalfer Steel Mill d.o.o. Сремска Митровица	Контаминација животне средине
Рапид Инвест д.о.о. Нови Сад	Уклањање радиоактивног громобрана
Јединство АД, Севојно	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Др Саша Филиповић ПР Стоматолошка ординација са рентген дијагностиком Др Филиповић Шабац	Обављање радијационе делатности без претходно прибављеног одобрења Директората
Институт за нуклеарне науке Винча	Транспорт извора зрачења
ТВИ д.о.о. Београд	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Непознати субјекат инспекцијског надзора	Сервисирање и монтажа јонизујућих детектора дима
Институт за онкологију и радиологију Србије	Повишена ефективна доза изложених радника
Непознати субјекат инспекцијског надзора	Проналазак напуштеног извора зрачења у комуналном отпаду
Непознати субјекат инспекцијског надзора	Ванредни догађај – илегални промет извора зрачења
Metalfer Steel Mill Сремска Митровица	Проналазак напуштеног извора зрачења у металном отпаду
Укупно:	25

3) Контролни инспекцијски надзори:

Инспекција је у 2023. години извршила **12** контролних инспекцијских надзора с циљем утврђивања извршења мера наређених током претходних инспекцијских надзора.

4) Примена казних мера:

Током 2023. године Инспекција је поднела захтеве за покретање привредног преступа против 4 надзирана субјекта, као и 6 захтева за прекршајне пријаве надлежим судовима.

8. Друге активности инспекције

1) Сарадња са другим државним органима:

Током 2023. године настављена је сарадња са Координационом комисијом за инспекцијски надзор с циљем испуњења обавеза Инспекције за радијациону и нуклеарну сигурност и безбедност према Комисији као што су месечно и годишње извештавање о раду инспекције, усклађивање са одредбама Закона о инспекцијском надзору („Службени гласник РС”, бр. 36/15 и 44/18 - др. закон и 95/18), почетак примене платформе за инспекцијски надзор – еИнспектор и координација рада са другим инспекцијама у Републици Србији.

2) Учесће на скуповима и састанцима:

Представници Сектора инспекције су током 2023. године реализовали учешће на следећим скуповима и састанцима:

Назив скупа	Период одржавања	Место одржавања
IAEA Eleventh Meeting of the Working Group on Radioactive Material Security (WGRMS)	03. – 07.07.2023.	Беч, Аустрија
IAEA Regional Workshop on Conducting Transport Security Inspections for Balkan Countries	21. - 24.02.2023.	Никозија, Кипар
IAEA Technical Meeting on Integrating Nuclear Security Applications for Nuclear and Radioactive Material Out of Regulatory Control at Major Transportation Hubs	24. - 28.07.2023.	Пекинг, Кина
IAEA Technical Meeting of the Points of Contact for Integrated Nuclear Security Sustainability Plans	23. – 25.10.2023.	Беч, Аустрија
IAEA Enhancing Capacity Building to Promote Successful Decommissioning and Environmental Remediation Projects – Interregional Training Course on Design and Implementation of	20.08.-03.09.2023.	Ричленд, САД

Decommissioning and Environmental Remediation		
INSC Regulation of transport of radioactive material and fissile material	23. – 27.10.2023.	Истанбул, Турска
INSC Inspection of environmental and occupational radiation protection in nuclear installations	23. – 27.10.2023.	Истанбул, Турска
INSC Inspecting of emergency preparedness	22. - 26.05.2023.	Аман, Јордан
INSC EU Acquis and Radiation Protection, regulation, licensing and enforcement	12. – 16.06.2023.	Братислава, Словачка

**Помоћник директора / Руководилац
инспекције**

Владимир Јањић

